Seat No. : _____

MB-101

May-2022 B.Sc., Sem.-IV CC-205 : Physics

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

સ્ ચનાઓ :	(1)	સંજ્ઞાઓ તેમના પ્રચલિત અર્થ ધરાવે છે.
•	(2)	જમણી બાજુના અંક સંબંધિત પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
	(3)	્પ્રશ્ન નં. 9 ફરંજિયાત છે તેમજ પ્રશ્ન 1 થી 8 માંથી કોઈપણ ત્રણ ના જવાબ લખો.

વિભાગ – I

MB-	101	1	P.T.O.
	(B)	વેગ સાથે દ્રવ્યમાનમાં થતો ફેરફાર સમજાવો અને જરૂરી સૂત્રો મેળવો.	7
6.	(A)	લોરેન્ટઝ ફીઝારાલ સંકોચન સમજાવો.	7
	(B)	લોરેન્ટઝ રૂપાંતરણો મેળવો.	7
5.	(A)	માઇકલ્સન મોરલેના પ્રયોગનું વર્ણન કરો તથા તેના પરિણામ ચર્ચો.	7
	(B)	બોલ્ટ્ઝમેનનો ઊર્જા સમવિભાજનનો પ્રમેય સાબિત કરો.	7
4.	(A)	μ-space અને τ-space સમજાવો.	7
	(B)	કેનોનિકલ એન્સેમ્બલ માટે થર્મોડાઇનેમિક સંબંધો મેળવો.	7
3.	(A)	ગિબ્સનો વિરોધાભાસ રજૂ કરો અને જરૂરી સમીકરણ મેળવો.	7
	(B)	કેલ્સાઇટ પ્રિઝમમાં થતું દ્રી-વક્રીભવન સમજાવો અને તેના લક્ષણો વર્ણવો.	7
2.	(A)	પોલેરોઈડની રચના અને ઉપયોગ લખો.	7
	(B)	રેવરબરેશન એટલે શું ? જીવંત રૂમ માટે રેવરબરેશન સમય માટેનું સૂત્ર તારવો.	7
1.	(A)	ધ્વનિ શોષણ અંક એટલે શું ? શોષણ અંક નક્કી કરવાની રીત વર્ણવો.	7

7.	(A)	સમયથી સ્વતંત્ર શ્રોડીંજર સમીકરણ મેળવો.	7
	(B)	હાઈઝનબર્ગનો અનિશ્ચિતતાનો સિદ્ધાંત તેના વ્યાપક સ્વરૂપ સાથે વર્ણવો.	7
8.	(A)	ડીરાક ઠ-વિધેય તેના ગુણધર્મો સહિત વર્ણવો.	7
	(B)	બળ ક્ષેત્રમાંથી પસાર થતાં N-કણો માટેનું શ્રોડીંજર સમીકરણ ત્રિ-પરિમાણમાં મેળવો.	7

વિભાગ - II

8

9. નીચેનામાંથી કોઈપણ આઠ	પ્રશ્નોના જવાબ આપો :
--------------------------------	----------------------

- (1) સ્ફટીકની દગ-અક્ષ એટલે શું ?
- (2) ઘન સ્ફટીક એટલે શું ?
- (3) ધ્રુવીભવન એટલે શું ?
- (4) ક્વાર્ટર વેવ પ્લેટ એટલે શું ?
- (5) મુક્તતાના અંશ એટલે શું ?
- (6) એર્ગોડીકનો સિદ્ધાંત લખો.
- (7) ગ્રાન્ડ કેનોનીકલ એન્સેમ્બલની શરત લખો.
- (8) શક્તિનું સમવિભાજન એટલે શું ?
- (9) રેડ શિફ્ટ એટલે શું ?
- (10) બ્લૂ શિફ્ટ એટલે શું ?
- (11) સંદર્ભ ભૂમિકા એટલે શું ?
- (12) ડોપ્લર અસર શેના પર આધાર રાખે છે ?
- (13) આઇગન મૂલ્ય સમીકરણ લખો.
- (14) સ્થિર સ્થિતિ એટલે શું ?
- (15) કારકનો કોમ્યુટેટર વ્યાખ્યાયિત કરો.
- (16) સંલગ્નકારક વ્યાખ્યાયિત કરો.

Seat No. : _____

MB-101

May-2022 B.Sc., Sem.-IV CC-205 : Physics

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

MB-1	01		3 P.T	.0.			
8. (	(A) Des (B) Des din	scribe D rive the nension.	Dirac δ -function with its characteristics. Schrodinger equation for N-particles moving in force field in three	7 7			
7. ((	(A) Ob (B) Des	tain the scribe H	time independent Schrodinger equation. Ieisenberg's Uncertainty principle with its general form.	7 7			
6. ((	(A) Exp (B) Dis	plain Lo cuss wi	prentz-Fitz Gerald contraction. th necessary equations the variation of mass with velocity.	7 7			
5. (	(A) Des (B) Ob	Describe Michelson Morley experiment and discuss its results. Obtain Lorentz transformation.					
4. ((	(A) Exp (B) Pro	Explain μ-space and τ-space. Prove Boltzmann's equi-partition theorem of energy.					
3. (	(A) Sta (B) Ob	State Gibb's paradox and obtain the necessary equation. Obtain thermodynamic relation for canonical ensemble.					
2. (	(A) Des (B) Exp	Describe the construction of Polaroid and write its uses. Explain double refraction in calcite prism and describe its properties.					
1. ((	(A) Wh (B) Wh	at is so at is rev	und absorption co-efficient ? Describe method to determine it. verberation ? Derive equation for reverberation time for live room.	7 7			
		(3)	Question -9 is compulsory. Attempt any three from question 1 to 8.				
Instru	ictions :	(1) (2)	Symbols have their usual meaning. Numbers on R H S, of questions indicate marks				
Instru	ations .	(1)	Symbols have their usual meaning				

- 9. Answer any **eight** from following :
  - (1) What is optic axis of a crystal ?
  - (2) What is positive crystal ?
  - (3) What is polarization ?
  - (4) What is quarter wave plate ?
  - (5) What is degrees of freedom ?
  - (6) Write only Ergodic Hypothesis.
  - (7) Give condition for Grand Canonical ensemble.
  - (8) What is equipartition of energy ?
  - (9) What is Red shift ?
  - (10) What is Blue shift?
  - (11) What is frame of reference?
  - (12) Doppler's effect depends on which factors ?
  - (13) Write eigen value equation.
  - (14) What is stationary state?
  - (15) Define commutator of operator.
  - (16) Define adjoint operator.